

Новели спадкування майна «на селі»

20 жовтня 2014 року Верховною Радою України прийнято Закон № 1709-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (набрав чинності 1 січня 2016 року), який покликаний скоротити витрати та полегшити саму процедуру спадкування у сільській місцевості.

Але чи насправді це так? Дійсно, основним доповненням, яке внесено вищезазначеним Законом, є те, що після підписання даного Закону Президентом України та офіційного оприлюднення, у сільських населених пунктах з'являться так звані «уповноважені посадові особи органу місцевого самоврядування». Також вищезазначеними нормами виключено із переліку обов'язкову оцінку майна та земельних ділянок, для визначення розміру податку при спадкуванні спадкоємцями першої та другої черг за законом (як у випадку спадкування ними за законом, так і у випадку спадкування ними за заповітом) і за правом представлення, а також при спадкуванні власності, вартість якої оподатковується за нульовою ставкою.

Тобто законодавець хотів порадувати мешканців сільської місцевості щодо спрощення порядку оформлення спад-

щини, яким уже не потрібно буде їхати до району чи іншого містечка записуватись у чергу до нотаріуса для оформлення та прийняття спадщини, а лише звернутись із відповідною заявою до вповноваженої особи органу місцевого самоврядування у сільському, селищному органі місцевого самоврядування для оформлення:

- свідоцтва про право на спадщину;
- свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя в разі смерті одного з подружжя.

Але, як з'ясувалося, не все так просто, адже відповідно до вищезазначеного Закону, яким були внесені зміни до Закону України «Про нотаріат», особі органу місцевого самоврядування для того, щоб стати такою уповноваженою особою (замість нотаріуса), потрібно мати:

- вищу юридичну освіту;
- досвід роботи у галузі права не менше трьох років;
- пройти протягом року стажування у державній нотаріальній конторі або приватного нотаріуса;
- завершити навчання щодо роботи з єдиними та державними реєстрами, що функціонують в системі Міністерства юстиції України;

- скласти іспит із спадкового права у порядку, встановленому Міністерством юстиції України.

Отже, із вищезазначеного переліку, який досить вимогливий, навряд чи хоч одна посадова особа органу місцевого самоврядування стане такою вповноваженою особою, не кажучи уже про те, що додаткові права потягнуть за собою додаткові обов'язки, а саме:

- забезпечення збереження та архівування документів нотаріального діловодства та архіву, що стосуються нотаріальних дій з оформлення спадщини;
- ведення встановленої статистичної звітності та подання її до Головного

управління юстиції Міністерства юстиції України.

Також, після здобуття відповідної освіти, стажування та здачі іспитів, посадова особа бере на себе відповідальність щодо ведення та зберігання архівних документів та бланків суворої звітності.

Щодо скасування обов'язкової оцінки майна та земельних ділянок, під час визначення розміру податку при спадкуванні спадкоємцями першої та другої черги за законом і за правом представлення, вартість якої оподатковується за нульовою ставкою, також є сумнівним, оскільки не було внесено зміни до Податкового кодексу України.